

عنوان مقاله:

نظام پاسخگویی در حکمرانی خوب (مبانی ارزشی، چالشها، موانع و مشکلات احتمالی فراروی در ایران)

محل انتشار:

همایش ملی حاکمیت و دولت شایسته در ایران ۱۴۰۴ (سال: ۱۳۸۹)

تعداد صفحات اصل مقاله: ۲۹

نویسنده:

سید احمد طباطبایی

خلاصه مقاله:

حکمرانی خوب از نظر مفهوم شناسی دارای ابعاد و مؤلفه های مختلف است. تبیین معیارها و شاخص های حکمرانی خوب از دیدگاه مبانی ارزشی و انطباق آن با مبانی علمی و قواعد تجربی در جمهوری اسلامی ایران از جهات گوناگونی حائز اهمیت است. ویژگیهایی چون حاکمیت قانون و توجه به مردم، شفافیت امور، عدالت جویی، اجماع محوری، توجه واکنش پذیری، مشارکت جویی، کارآیی و اثربخشی و از همه مهمتر پاسخگویی نظامهای حکومتی نه تنها مورد تأکید مردم، حکومتها، نهادهای قدرت ملی و فراملی است بلکه حکومت غیرپاسخگو از نظر مبانی ارزشی متروک و استمرار آن از نظر مشروعیت و مقبولیت برخلاف قواعد و اصول ارزشی است. بیان موانع، دام ها و مشکلات فراروی نظام پاسخگویی و تحلیل مهمترین دام های فراروی حکمرانی خوب در ایران از جمله مهمترین اهداف این مقاله به شمار می رود. ویژگی هایی چون سیاست زدگی پرشتاب و فزاینده، آهنگ تند و چندوجهی تغییرات در نظام بوروکراسی، استبداد زدگی نهادینه شده و عمق نفوذ ویژگیهای فرهنگی ایران در ابعاد روانشناختی و ساختاری، موانع و مشکلات فرهنگی و ارتباطی چند وجهی و چندلایه در حوزه های فردی و سازمانی، گرایش به رفتارهای پرخداد محور و نقطه ای در کنش های رفتاری مردم، پاسخگویی به مردم در ساختار فرهنگ و تمدن ایران، همبستگی نظام اقتصادی و تأمین حقوق مردم و تأثیرات انعکاسی و چندوجهی آن در نظام پاسخگویی، پایداری نظام پاسخگویی مردمی و تمایز آن با حکومت سیاسی شده و اجتماع امنیتی شده، از جمله مهمترین عناصر مفهومی هستند که در این مقاله مورد تحلیل و تفسیر قرار میگیرند تا زمینه شکل گیری جامعه ی فعال به تعبیر ورکوتین و اسلوتر (۲۰۰۷) بوجود آید. جامعه ای که واکنش مداراجوبانه نسبت به دیگران را در خود پرورش دهد و جامعه پذیری بیشتر در بالا بردن قدرت تحمل، مدارا و تفکر انتقادی و پذیرش تنوع اندیشه ها و احترام به نظرات مخالف را با توجه به بافت فرهنگی در سطوح مختلف تصمیم گیری در خود پرورش دهد. بنابراین حکومتی که نتواند ویژگیهای فوق را در درون خود پرورش دهد بتدریج به سمت حکومت سیاست زده و جامعه ای امنیتی شده هدایت می شود و از نظر سیاسی و امنیتی دیر یا زود دچار زوال قدرت و از هم پاشیدگی در ارکان حاکمیت خواهد شد.

کلمات کلیدی:

نظام پاسخگویی، حکمرانی خوب، مبانی ارزشی و اندیشه های دینی، موانع نظام پاسخگویی در ایران

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/381294>

